

RAHUTEGIJA

Nr 74–76
MÄRTS–OKTOOBER 2025

„Õndsad on rahutegijad, sest neid hüütakse Jumala lasteks.“ (Mt 5:9)

ARMASTUS LÄBI PALVE

1Jh 4:12j: Jumalat ei ole keegi iial näinud. Kui me üksteist armastame, siis püsib Jumal meis ja tema armastus on saanud meis täiuslikuks. Sellest me tunneme, et me püsime temas ja tema meis, et ta on andnud meile osa oma Vaimust.

Olen viimasel ajal hakanud rohkem mõtlema armastuse tähenduse üle. Selline avaldus ei tundu ühelt kirikuõpetajalt eriti originaalsena, kuna Piiblis, eriti Uues Testamendis kõneldakse armastusest väga palju ja Jeesuse armastuse-kaksikkäsk mõlgub kristlasel kogu aeg meeles.

Ent küllap on neid mõtteid sel aastal mõjutanud meie eesti kultuuri suurkuju, tõenäoliselt maailma tuntuima eestlase Arvo Pärdi 90. sünnipäev 11. septembril 2025. Arvo Pärdi abikaasa Nora on nimelt oma mehe kohta öelnud: „Arvo Pärdi elu ja looming, kogu tema vaimne ja muusikaline maailm keerleb justkui ühe põhitelje ümber — selleks on armastus ning unistus sellest, et inimesed armastaksid üksteist.“

Meie, patuste inimeste skeptiline meel võib öelda, et Nora Pärdi sõnad on liiga ilusad, et olla tõesed. Siiski tundub mulle järjest enam, et see, mida Nora Pärt siin ütleb, on õige lähenemine inimelu mõttele. Seda, kas see väide on päriselt õige, teab muidugi ainult Jumal, kes näeb ka inimhinge salajasi soppes. Kuid eesmärk — või, nagu väljendusin, „lähenemine“ — tundub mulle õige.

Sest kujutame ette, mis juhtuks, kui meil armastust poleks?

Tuleb kohe meelde Kaini ja Aabeli lugu Piibli algusest, kus kaks venda läksid tülli ja Kain tappis Aabeli. Kainil polnud armastust ja tulemus oli kohe käes. Kuid vaadake ka enda ümber oma igapäevaelus ja küsige, kas inimesed üksteist armastavad. Pigem mitte. Inimesed ajavad pigem taga ikkagi oma õigust ja jätavad ligimese hätta, ka head kavatsused on sillutatud omakasupüüdlikkusega.

Kui keegi ütleb, et, inimesed, uskuge Jumalasse, sest Jumal on ju armastus, siis küsitakse temalt: „Kus su Jumal on? Teda pole ju näha!“ Tõsi, ka apostel Johannes ütleb ju otse, et Jumalat pole keegi iial näinud. Kuid Johannes lisab kohe juurde, et kui me üksteist armastame, siis püsib Jumal meis. Niisiis on Jumalat võimalik näha armastuses ligimese vastu!

Oleme harjunud, et inimese elu koosneb rõõmudest ja muredest, võitudest ja lüüasaamistest. Me sünnime, kasvame, õpime, armume, vihkame, vananeme, sureme. Koguja ütleb inimese elu kohta Kg 1:2: „...tühisuste tühisus, kõik on tühi!“ Laulik ütleb Ps 90:10, et meie aastad on ka parimal puhul „vaev ja häda“.

Siiski pole Kogujal ja Laulikul siin viimselt õigus: sellesse tühisusse, vaeva ja hädasse on Jumal kinkinud väljapääsu, nimelt oma armastuse Püha Vaimu viljadena! Gl 5:22j on öeldud: „Aga Vaimu vili on armastus, rõõm, rahu, pikk meel, lahusus, headus, ustavus, tasadus, enesevalitsus...“ Kui juhtume oma elus, võib-olla isegi endas selliseid asju kogema, siis teadkem, et Jumal pole meist kaugel. See on imeline kingitus, mille Jumal meie trööstitusse ellu on andnud!

Kuid armastust, Püha Vaimu vilju saab ka paluda. Meie usuisa dr Martin Luther kirjutab oma „Suure katekismuse“ kolmandas peatükis „Meie Isa palve“ viimase, seitsmenda palve „Vaid päästa meid ära kurjast“ kommentaaris nii: „Siin sa näed, kuidas Jumal tahab, et me paluksime ka kõige eest, mis meid ihu poolest proovile paneb, et me ei otsiks ega ootaks abi kusagilt mujalt kui tema juurest. Kusjuures selle seadis ta aga viimaseks palveks. Sest kui me tahame olla hoitud ja vaba kõigest kurjast, peab meis enne tema nimi pühitsetud olema, tema riik meie juures valitsema ja tema tahe sündima. Ja alles seejärel hoiab ta meid patu ja häbi eest ja ühtlasi kõige eest, mis teeb meile haiget ja kahju.“

Mina tõlgendaksin seda dr Lutheri mõtet nii: armastust leidub meie elus küll vähe, sest kuri on armastuse meie hinges ära lämmatanud, kuid Jumala sõna ja palve annavad meile võimaluse siiski hinge tõmmata, saada osa Pühast Vaimust, kes kingib meile ellu armastust.

Ilma armastuseta ei pea me kaua vastu, kuid Jumal on meile Jeesuse Kristuse läbi appi tulnud. Haarakem Tema järele — ja me jääme püsima!

Nõo Püha Laurentsiuse kiriku altar restaureeritud aknavitraažide valguses.

Foto: MART JAANSON

Ülemaailmsest naiste palvapäevast ja Cooki saartest

Ettekanne ülemaailmse naiste palvapäeva oikumeenilisel palvusel 01.03.25 Elva kirikus

Ülemaailmse naiste palvapäeva traditsioon sai alguse 1870. aastal Ameerikas, kui presbüterlastest naised kutsusid teiste konfessioonide naisi üheskoos palvetama. Nn rahvusvahelist naiste palvapäeva peetakse igal aastal märtsikuu esimesel reedel, mil ligi 200 riigis toimuvad eri konfessioonidest naiste ühised jumalateenistused. Sel moel rõhutatakse naiste ühist vastutust ja ühise palveosaduse väge ning igal pool kasutatakse samu piibliktekste. Igale aastal valitakse rahvusvahelise komitee poolt kandev teema ja juhtriik, mille naised palveteemad ja kirjakohtad ette valmistavad.

EELK Valga praostkonnas oleme naiste palvapäeva palvusi pidanud alates 2010. aastast, kui palvus toimus Elva kirikus. Ka aastal 2013 olime Elva kirikus, järgnevalt 2014 Nõo Püha Laurentsiuse kirikus, 2015 Karula kirikus, 2016 Otepää talvekirikus, 2017 taas Nõo kirikus, 2018 Tartu Maarja koguduses, 2019 väljasõiduna Maarja-Magdaleenas, 2020 jälle Nõo kirikus, 2022 Rõngus, 2023 Rannus ja 2024 Puhjas. Nüüd oleme siis ringiga jälle Elvas tagasi.

Aastail, mil on osalenud Valga praostkond, on juhtriikideks olnud Egiptus, Bahama, Kuuba, Filipiinid, Sloveenia, Simbabwe, Suurbritannia, Taiwan ja möödunud aastal Palestiina. Tänavuseks juhtmaaks on nii oma kauguse kui väiksuse poolest eriline riik või territoorium, Cooki saared.

Cooki saared on arhipelaag Vaikse ookeani lõunaosas Uus-Meremaast mõne tuhande kilomeetri kaugusel kirdes. See koosneb 15 saarest, mille kogupindala on ligikaudu 240 ruutkilomeetrit. Võrdluseks: meie Muhumaa pindala on 205 ruutkilomeetrit.

Tillukesed saared asuvad laialipaisalt umbes kolme Prantsusmaa suurusel territooriumil. Saared on üksteisest sadade kilomeetrite kaugusel ja distantid arhipelaagi ühest äärest teise umbes 1500 kilomeetrit. Suurima saare Rarotonga pindala on 67 ruutkilomeetrit ja jääb sellega tublisti alla meie Vormsile, mille pindala on 93 ruutkilomeetrit.

Cooki saarte rahvaarv on 15 000 ja sellest 10 000 elab suurimal saarel Rarotongal. Rahvastik on pigem kahanenud, suured tömbekeskused on Austraalia ja Uus-Meremaa, kus sealse-

te rahvaloenduste andmetel elab vastavalt 28 000 ja 80 000 Cooki saarte päritolu inimest. Riigikorralduslikult on Cooki saared Uus-Meremaaga assotsieerunud omavalitsuslik territoorium.

Eurooplaste esimene kokkupuude saarestikuga toimus 1595. aastal, kui Hispaania meresõitjad nägid Pukapuka saart eemalt. 1606. aastal maabus esimene hispaanlaste laev Rakahanga saarel ja nimetas selle Gente Hermosaks, mis eesti keeles oleks „ilusad inimesed“. Saared tervikuna on nime saanud Briti kapteni ja maadeuurija James Cooki järgi, kes külastas saari 1770. aastatel. 1820. aastatel nimetas Eestist pärit Vene admiral Adam Johann von Krusenstern oma Lõunamerede atlases neid saari suure maadeavastaja järgi Cooki saarteks. Kuna Krusensterni atlas oli aastakümneid parimaks Vaikse ookeani alade kaardistuseks, siis muutus nimi üldkasutatavaks.

Kuid 2019. aasta märtsis teatati, et Cooki saared kavatsevad muuta oma nime ja eemaldada viite kapten James Cookile, eelistades maoori nime Kuki Airani, mis peegeldaks paremini saarte nii-öelda polüneesia olemust. Hiljem teatati, et kuna Cooki saarte diasporaa võttis kavandatud nimemuutuse väga halvasti vastu, siis kompromissina otsustati, et saarte ingliskeelset nime ei muudeta. Arutelud nime üle jätkuvad siiaeni.

Esimene registreeritud eurooplaste maabumine peasaarele Rarotongale oli 1814. aastal, paraku lõppes see väga halvasti. Tekkis tüli meremeeste ja saarlaste vahel, mis kasvas üle lahinguks ning mõlemal poolel oli palju hukku-

nuid. Järgmisteks eurooplasteks saartel olid 1821. aastal saabunud inglise misjonärid. Kristlus võttis kultuuris kiiresti võimust ja enamik saareelanikke on tänapäeval kristlased.

Misjonärid tõrjusid kiiresti välja vana animistliku ebajumalate kumardamise. Misjonäride edu Cooki saartel oli palju kiirem kui paljudes teistes Vaikse ookeani piirkondades. Üheks põhjuseks võis olla see, et Londoni Misjoniselts kasutas varasemalt misjoneeritud polüneeslasi evangeeliumi levitamiseks läänepoolsetele naabersaartele. Cooklaste jaoks olid misjonärid kogu materiaalse kasu toojateks, mis kaasnes Euroopa tsivilisatsiooni saartele jõudmisega. Vaatamata sellele, et kannibalism, lapsetapmine ja animistlike jumalate kumardamine olid üldlevinud tavad, said saarlastest siiski kiired ja innukad pöördujad.

Cooki saarte ajaloo uurijad on leidnud, et miski ei viita sellele, et Cooki saarte misjonärid oleksid kasutanud oma mõju omakasupüüdlikel eesmärkidel, nagu seda tehti paljudes kohtades mujal. Enamik neist pärines 19. sajandi Inglismaa madalamast keskklassist, nad töid saartele kaasa oma perekonnad. Paljud misjonäride naistest olid Austraalia Uus-Walesi piirkonnas misjonäride tütreid ja tundsid hästi misjonielu raskusi. Kohalikud abistasid misjoniperesid söögi tegemisel, koristades, lauas teenides ja aias töötades. Misjoniperede ja nende kohalikest abiliste vaheline suhe peegeldas misjonäride üldist suhtumist ligimestesse ehk teisisõnu vaadati saarlasi kui lapsi, keda oli vaja õpetada käima Issanda teedel.

EELK Valga praostkonna korraldatud naiste palvapäeval Elva kirikus.

Foto: TIIT KUUSEMAA

Misjonärid mõjutasid Cooki saarte naiste traditsioonilisi soorolle, koheldes neid saarte meestega võrdsetena. Selle mõju hakkas ilmnema 19. sajandi lõpu-poleel, kui vähem tähtsustati seda, et autoriteedid oleksid ainult mehed ja ka mõned naised muutusid avalikus sfääris mõjukaks.

Tänapäeva Cooki saartel on kirik riigist lahus ja suurem osa elanikkonnast on kristlased. Erinevad protestantlikud rühmad moodustavad 63 protsenti usklikest, enim levinud konfessioon on Cooki Saarte Kristlik Kirik. Suuremad rühmad on veel Seitsmenda Päeva Adventistid ja Apostellik Kirik. 17 protsenti usklikest hõlmavad katoliiklased ja umbes 20 protsenti on kohalike traditsiooniliste religioonide hulka kuulujad.

Cooki saarte majandusest kaks kolmandikku toetub turismile. Tuletame meelde, et saarte elanike arv on 15 000 inimest, kuid näiteks 2018. aastal külastas saari umbes 170 000 turisti. Peale selle on veel olulised *offshore*-pangandus, pärlipüük ning puuvilja ja mereandide eksport, samuti traditsiooniline käsitöö.

Offshore- või maksuparadiisimajandusest rääkides kehtivad Cooki saartel

mitmed seadused, mis on välja töötatud välismaalaste vara kaitsmiseks nende koduriikide seaduslike maksu-nõuete eest, need on loodud spetsiaalselt Ameerika ja Euroopa õigusemõistmise nurjamiseks. Võlausaldajad peavad reisima Cooki saartele ja vaidlema oma kohtuasju Cooki seaduste alusel. Kõik see ei vii enamasti kuhugi ja on seotud väga suurte kuludega. Sellega seoses on paslik meenutada, et Venemaa varilaevastiku tanker Eagle-S, mis möödunud aasta detsembris lõhkus ankruga Eesti ja Soome vahelise elektrikaabli Estlink 2, on registreeritud Cooki saartele. Kui sellega seotud kahjusid peaks olema võimalik lihtsatelt Cooki saarlastelt välja nõuda, siis viiks see terve riigi arvatavasti kohe pankrotti.

Kui nüüd vaimsema poole peale tagasi pöörduda, siis nimetagem, et tänavuse palvapäeva juhtsalm on Taaveti 139. laulu 14. salm: „Ma tänan Sind, et olen nii aukartustäratavalt, nii imeliselt loodud. Imelised on sinu teod, seda tunneb mu hing hästi.”

Inglise keeles on tänavuse palvapäeva motoks samast piiblisalmist fraas „I Made You Wonderful”, mis eesti keeles võiks olla „Ma lõin sind imeliseks”.

See ongi võib-olla valitud inspireerituna saarte esimesest hispaaniakeelsest nimest Gente Hermosa, mis eesti keeles kõlaks „ilusad, suurepärasead, lum-mavad inimesed”.

2025. aasta palvapäeva rahvusvahelise komitee programm kutsub meid teadvustama, et igaüks meist on Jumala poolt hoole ja armastusega loodud. Kui saame selle sügava tõe vastu võtta, muutub meie elus kõik ja me hakkame seesmiselt särada. Samuti õpime, kuidas kohelda kõiki teisi inimesi nii, nagu Jumal neid on imeliseks loonud.

Liiga sageli on naisi ja tüdrukuid vaigistatud ja alla surutud, mistõttu on naiste ja meeste võrdsuse teema seoses Cooki saartega rahvusvahelise komitee programmis eriti aktuaalne. Sõnum, et meie, nii naised kui ka tüdrukud, oleme „aukartust äratavalt ja imeliselt” tehtud Jumala näo järgi, tugevdab toetust naistele, et me oleksime julged nii oma usku väljendades, oma elust rääkides, kirikus Jumala ees palvetades kui ka kogukonnas teistele eeskujuks olles.

TAIME ja TOIVO PÖLD

Lauluraamatu lood

Ühendus Eesti Elulood koostöös EELK Nõo Püha Laurensiuse kogudusega kuulutab välja kogumisvõistluse „Lauluraamatu lood” talletamiseks luterliku lauluraamatu mõju eesti kultuurile ja inimestele.

Oleme huvitatud Jakob Hurda toimetatud, 1899. aastal välja antud „Uue lauluraamatuga” seotud mälestustest. Rohkete kordustrükkide tõttu (kuni 1958. aastani, viimased trükid välismaal) võib „Uut lauluraamatut” pidada 20. sajandi esimese poole laiatarbekaubaks. Selle järgi lauldi kirikutes, aga samu laulutekste loeti ka koolides ja kodudes. Sageli saadi „Uus lauluraamat” leerikingituseks, millest annavad tunnistust pühendused tiitellehtedel ja lauluraamatut käes hoidvatest leerilastest säilinud fotod.

Kui 20. sajandi alguskümneandel oli eestlastele kirikuelus osalemine veel laiemalt omane, siis Nõukogude okupatsioonirežiim lõhkus eesmärgikindlalt eestlaste sidet luterliku traditsiooniga ning lauluraamatud kaotasid oma ühiskondliku tähtsuse. Sellele vaatamata võib Eesti peredes olla talle esi-

vanemate mälestuseks hoitavaid lauluraamatuid, millega on seotud pärimuslikud lood. Mälestuste kogumise algatus lähtub lootusest, et pole veel hilja koguda lauluraamatutega seotud lugusid. Lauluraamatumälestuse kirjutamisel võite lähtuda järgmistest küsimustest, soovi korral valikuliselt:

1. Palun kirjeldage oma lauluraamatut.
2. Kellele lauluraamat on kuulunud?
3. Kas on teada raamatu käest kätte rändamise lugu?
4. Kus endine omanik lauluraamatut hoidis, millal ja kuidas kasutas?
5. Mis on mõjutanud raamatu kasutamist?
6. Kui raamatuga on seotud mõni lugu, siis palun jutustage.
7. Millal ja kuidas praegune omanik raamatu endale sai?
8. Mida lauluraamat tähendab praegusele omanikule?
9. Kui olete endale saanud ebaselget päritolu lauluraamatuid annetamise, kinkimise või ostmise käigus, siis palun kirjeldage, kuidas ja millal olete need omandanud ning mida olete nen-

dega teinud ja miks. Kas nende väärtus on ajaga muutunud ning milles seisneb see tänapäeval?

10. Kui olete lauluraamatutega kokku puutunud muul moel kui omanikuna, siis palun jagage oma mälestusi ja tähelepanekuid. Võite kirjutada, kus ja millal olete lauluraamatutega kokku puutunud, kes on neid kasutanud ja kuidas, millist suhtumist lauluraamatutesse olete märganud ning mida sellest arvate. Võite jutustada oma loo vabas vormis.

Ootame kaastöid 15. märtsini 2026 aadressile: elulood@kirmus.ee või Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Kultuuriloolisse Arhiivi aadressile Vanemuise 42, 51003 Tartu. Kirjale palume lisada märksõna „Lauluraamat”. Parimaid töid autasustatakse.

Lisainfo:

Maarja Hollo, maarja.hollo@kirmus.ee; EELK Nõo Püha Laurensiuse kogudus, noo@eelk.ee

KRISTEL KOTTA

Kroonika

detsembrist 2024 kuni oktoobrini 2025

♦ 7. detsembril toimus Valga Jaani kirikus EELK Valga praostkonna traditsiooniline adventikontsert „Jõulurõõmu ootuses“. Osales ka meie koguduse segakoor.

♦ II adventipühapäeva, 8. detsembril jumalateenistusel meie kirikus laulis segakoor Vega Kristina Sildose juhatusel. Teenis kõp Mart Jaanson, orelit mängis Margit Keeman.

♦ 11. detsembril õhtul esines meie kirikus jõulukontserdiga kammerkoor A. Le Coq Jana Kääri ja Ragne Linnu juhatusel. Kuulajaid oli rohkesti. Avapalve ja lõpuõnnistuse ütles kõp Mart Jaanson.

♦ 12. detsembril toimus meie kirikus traditsiooniline Nõo koolide „Jõuluootuse kirikukontsert“. Osalesid Nõo Reaalgümnaasiumi, Nõo Põhikooli ja Nõo Muusikakooli lauljad ja mängijad. Avasõnad ja lõpupalve ütles kõp Mart Jaanson.

♦ III adventipühapäeva, 15. detsembril jumalateenistust kaunistasid J. S. Bachi ja Rudolf Tobiase orelimuusikaga Nõo Muusikakooli õpilane Kaaren Laidmäe ja Heino Elleri Muusikakooli õpilane Lauri Kurvits. Teenis kõp Mart Jaanson, orelit mängis Margit Keeman.

♦ 18. detsembril andis Nõo kiriku meesansambel adventikontserdi Tartu Eluringikeskuses. Palvuse pidas kõp Mart Jaanson.

♦ 20. detsembril külastas meie kirikut Nõo lasteaia Kröll Naksitrallide rühm koos õpetajate ja lastevanematega. Meie koguduse nõukogu liige, lasteaiaõpetaja Helen Luigla jutustas kohalviibuile

jõululoo ja kõp Mart Jaanson tutvustas neile jõulukingituste tegemise traditsiooni algupära.

♦ Jõuluõhtu jumalateenistusel 24. detsembril oli meie kirikus, nagu ikka jõuluõhtul, palju kirikulisi. Teenis kõp Mart Jaanson, laulis meie koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel, orelit ja klaverit mängis Margit Keeman.

♦ I jõulupüha jumalateenistust 25. detsembril kaunistas meie kirikus Nõo kiriku meesansambel. Teenis kõp Mart Jaanson, orelil Margit Keeman. Pärast jumalateenistust kuulutas kõp Mart Jaanson välja auhinnaaloosi veebirakenduse Navicup kaudu kättesaadaval „Tartumaa kultuuriteekonnal“ osalejale. Meenutati ka Nõo legendaarset koduloouurijat Agnes-Asta Marandit tema 101. sünniaastapäeval, Nõo kiriku meesansambel laulis sel puhul tema laulu „Kodune paik“.

♦ I jõulupüha, 25. detsembril pärastlõunal pidas kõp Mart Jaanson armulauaga jõulupalvuse Nõo hooldekodus. Palvust kaunistas jõululauludega Nõo kiriku meesansambel.

♦ 29. detsembril peajumalateenistusel teenisid kõp Mart Jaansonit asendama pidanud õpetaja ootamatu puudumise tõttu kirikulised ise. Loeti Piiblit, katekismust ja lauldi kirikulaule. Kõik läks Jumala abiga hästi korda!

♦ 31. detsembril saadeti meie kirikus õhtuse jumalateenistusega ära 2024. aasta. Teenis kõp Mart Jaanson, orelit mängis Agnes Laasimer. Pärast jumalatee-

nistust võeti aega, et maitsta kõp Mart Jaanson traditsioonikohaselt kiriku käärkambri puupliidil küpsetatud pannkooke.

♦ 2025. aasta algas meie kirikus samuti jumalateenistusega 1. jaanuari hommikul. Teenis kõp Mart Jaanson, orelit mängis Agnes Laasimer.

♦ 3. jaanuaril kl 10.30 helistas meie kiriku kellamees Toivo Saal meie kiriku kelli Vabadussõja relvarahu 105. aastapäeva mälestuseks. Kiriku võidukaare all asuva mälestustahvli juurde tõi pärja ja küünlad Kaitseliidu esindaja Heldur Lepisk.

♦ 6. jaanuaril pärast kolmekuningapäeva jumalateenistust pidas meie kogudus kirikus ka koguduse jõulupidu. Muuhulgas laulis meie koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel.

♦ 14. jaanuari piiblitunni Nõo hooldekodus viis läbi meie Elva naaberkoguduse õpetaja, EELK Valga praostkonna abipraost Vallo Ehasalu. Sellega algasid meie koguduse 2025. aasta väikerühmade tegevused. Järgmise kuu jooksul jätkasid tööd ka piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas, osadusgrupi tund, Taizé-palvused ning meie koguduse segakoor ja Nõo kiriku meesansambel.

♦ Pärast 19. jaanuari peajumalateenistust toimus meie kirikus üle nelja aasta jälle EELK Nõo koguduse täiskogu koosolek, millel valiti aastaiaks 2025–2028 uus koguduse nõukogu ja selle asendusliikmed. Sellele järgnes kiriku käärkambris uue nõukogu esimene koosolek, kus valiti samaks perioodiks uus juhatus, revident, sinodisaadikud ja viimaste asemikud.

Nõo lasteaia esindus koos õpetaja Helen Luigla 20.12.25 meie kirikus.

Foto: MART JAANSON

Iseseisvuspäeval 24.02.25 meie kirikuesisel lipuplatsil. Foto: MART JAANSON

Uude nõukokku kuulub kümme liiget: Jaan Aruväli seenor, Madis Kanarbik, Harri Kubri, Laurits Leedjärv, Aigar Paiso, Toivo Pöld, Rein Soidla, Robert Trummal, Christina Värno ja Raili Värno. Koguduse õpetaja (edaspidi kõp) Mart Jaanson on nõukogu 11. liige ameti poolest. Uude juhatusse kuuluvad Madis Kanarbik (esimees), Raili Värno (aseesimees) ja kõp Mart Jaanson (liige ameti poolest). Revidendiks valiti Rein Soidla ning sinodisaadikuks Harri Kubri ja Robert Trummal. Palju Jumala õnnistust kõigile valituile! Lisaks valimistele võeti nõukogu koosolekul vastu ka 2024. aasta tegevus- ja majandusaruanded ning 2025. aasta tegevuskava ja eelarve.

♦ Sel aastal langes 2. veebruar pühapäevale ning seetõttu olid peajumalateenistusel teemadena erilise tähelepanu all küünlapäev ja Tartu rahu aastapäev. Kogudusel oli külas EELK Lõuna-Eesti piiskop Marko Tiitus, kes ka jutlustas. Teenis kõp Mart Jaanson ja orelit mängis Margit Keeman.

♦ 24. veebruaril kl 7.23 heiskasid Nõo vallavanem Maano Koemets, Nõo vallavolikogu esimees ja Nõo Reaalgümnaasiumi direktor Jaanus Järveoja ning Nõo valla ehitus- ja majandusosakonna juhataja Sven Tarto Eesti Vabariigi 107. aastapäeva puhul meie kiriku esisel lipuplatsil rahvuslipu. Laulsid meie koguduse segakoor (dirigent Ragne Meier), segakoor Vega (dirigent Kristina Sildos) ja Nõo kiriku meesansambel. Päevakohaste sõnavõttudega esinesid kõp Mart Jaanson, Jaanus Järveoja ja Naiskodukaitse Tartu ringkonna Nõo jaoskonna esinaine Kadi Pruks. Pidupäevatoriti ja kiluleibu pakkus meie kirikuaia välikohvikus Anne-Ly Koogikoda, abiks meie koguduse naispere. Keskpäeval järgnes meie kirikus iseisvuspäeva jumalateenistus. Teenisid kõp Mart Jaanson, EELK Nõo koguduse praktikant diakon Tiit Maasikmäe ja EAÕK Nõo Püha Kolmainu koguduse diakon Toomas Erikson. Pidupäevakõne pidas meie koguduse liige, rahvaluuleteadlane Kärri Toomeos-Orglaan. Laulsid ülalnimetatud koorid-ansamblid. Orelit mängis Margit Keeman. Pärast jumalateenistust joodi kirikusaalis kirikukohvi. Oli ülev ja õnnistatud osadus!

♦ 1. märtsil toimus Elvas oikumeeniline naiste palvapäev, millest võttis osa ka meie koguduse liikmeid. Ühe ettekandeist pidas meie koguduse liige Taime Pöld, kes on naiste palvapäeva tähistamise meie Valga praostkonnas ka algatanud. Lisaks naiste ettevõtmistele kogunes teises ruumis meeste osadus, millest võttis osa ka kõp Mart Jaanson.

♦ 5. märtsi õhtuse palvapäeva jumalateenistusega algas selle kirikuaasta Kristuse kannatusaeg. Teenis kõp Mart Jaanson, orelit mängis Ragne Meier.

♦ 6. märtsil toimus Nõo Reaalgümnaasiumi peaauditooriumis meie koguduse praktikandi diakon Tiit Maasikmäe korraldatud misjoniüritus „Usk. Teadus. Isamaa“. Ettekandeid pidasid EELK Tartu Pauluse koguduse abiõpetaja Enn Auksmann, astrofüüsik dr Laurits Leedjärv ja bioloogist kirjanik Juhani Püttsepp.

♦ 13. märtsi õhtupoolikul tähistati Nõo alevikus tantsumemm Helju Mikkeli 100. sünniaastapäeva. Öhtu algas mälestushetkega Nõo surnuaial, kus laulis ka Nõo kiriku meesansambel. Palve ütles kõp Mart Jaanson.

♦ 23. märtsil pärast peajumalateenistust algas meie kirikus meie koguduse kevadine leerikursus.

♦ 25. märtsil väisasid meie kirikut külalised Saksa Evangeelsest Kirikust, õp Michael Fendler ja Gerrit Hiising Hannoverist. Nad esindasid ka Saksa kiriku abiorganisatsiooni Gustav-Adolf-Werk, millelt ka meie kogudus on mõnel korral rahalist abi saanud. Külalised võttis vastu kõp Mart Jaanson.

♦ 30. märtsi peajumalateenistusel mälestati meie koguduse endist kirikuvanemat August Valgeristi (17.03.1900–15.02.1985) tema 125. sünni- ja 40. surmaaastapäeval. Kirikus olid ka kolm Augusti pojapoega. Pärast jumalateenistust avas kõp Mart Jaanson kirikusaalis fotonäituse August Valgeristi elust.

♦ 10. aprillil andis Rootsi Kuningriigi suursaadik Charlotte Wrangberg meie koguduse juhatuse esimehele, Rootsi Kuningriigi Tartus paiknevale aukonsulile Madis Kanarbikule Rootsi Suursaatkonnas Tallinnas üle Rootsi Kuningliku Põhjatahe ordeni komandöristi koos teenetemärgi ja kaaskirjaga, millele oli alla kirjutanud Tema Majesteet Rootsi kuningas. 18 aastat Tartus aukonsulina töötanud Madis Kanarbik sai komandöri auastme silmapaistva panuse eest Rootsi riigi teenistuses.

♦ 13. aprilli peajumalateenistusel tähistati iga-aastast Martin Lipu päeva. Jutlustas kõp Mart Jaanson, laulis meie koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel, orelit mängis Margit Keeman. Pärast jumalateenistust joodi kirikusaalis kirikukohvi ja nauditi Anne-Ly Koogikoja valmistatud õp Martin Lipu fotoga tähtpäevatoriti.

♦ 13. aprilli õhtul tähistas Nõo kiriku meesansambel meie kirikus kontserdiga oma 35. tegevusaastat. Koos meesansambliga esines kontserdil ka EELK Otepää koguduse ansambel. Palju õnne ja Jumala õnnistust järgmisteks tegevusaastaks, kalid mehed!

♦ 16. aprillil oli kõp Mart Jaanson külaliseks Nõo päevakeskuse klubis, kus kõnles teemal „Kristuse kannatusaeg ja Vaikne Nädal“.

♦ 17. ja 18. aprillil tähistas meie kogu-

Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpilaste maali paigaldamine meie kiriku aknale 02.05.25. Foto: MART JAANSON

dus jumalateenistustega kirikuaasta kõige tõsisemaid tähtpäevi, vastavalt Suurt Neljapäeva ja Suurt Reedet. Jutlustas kõp Mart Jaanson, orelit mängis Agnes Laasimer. Suure Reede õhtul toimus kirikus ka Taizé-palvus.

♦ 20. aprilli peajumalateenistusel rõmustasid kirikulised Kristuse surnuist ülestõusmise üle. Jutlustas kõp Mart Jaanson, laulis meie koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel, orelit mängis Margit Keeman.

♦ 21. aprilli II ülestõusmispüha jumalateenistusel meie kirikus jutlustas diakon Tiit Maasikmäe. Orelit mängis Agnes Laasimer.

♦ 22. aprillil pidas kõp Mart Jaanson ülestõusmispüha armulauaga palvuse Nõo hooldekodus. Laulis Nõo kiriku meesansambel.

♦ 24. aprillil kohtusid meie koguduse juhatuse esimees Madis Kanarbik ja kõp Mart Jaanson Tartu arhitektuuribüroo Weidenberg arhitektidega, et arutada meie koguduse kavandatava kogudusemaja projekti.

♦ 30. aprillil toimus Harglas EELK Valga praostkonna sinod. Meie kogudust esindasid kõp/praost Mart Jaanson ja sinodisaadik Harri Kubri.

♦ 2. mail külastas meie kirikut Tartu Hugo Treffneri Gümnaasiumi (HTG) esindus. Kirikusse toodi neli Nõo legendidest inspireeritud ja HTG õpilaste loodud maali, mis olid mõeldud paigutamiseks meie kiriku avatäide remondi ajaks tühjaks tehtud aknaavadele. Projekti vahendas meie koguduse liige ja HTG vilistlane Juhani Püttsepp. Maale eksponeeriti kiriku akandel ja kirikus kuni 22. septembrini.

Nõo kiriku meesansambel ja EELK Otepää koguduse ansambel pärast kontserti 11.05.25 Tartu Maarja kirikus.
Foto: HELIKA GUSTAVSON-RÄTSEP

Leerilapsed koos õpetajatega pärast leerijumalateenistust 15.06.25 meie kiriku ees. Foto: CHRISTINA VÄRNO

Meie koguduse osadusgrupi tunnist osavõtjad 17.06.25 Voikal külas.
Foto: MART JAANSON

Restaureeritud avatäidetega Nõo Püha Laurentsiuse kirik. Foto: MART JAANSON

♦ 9. mail külastasid meie kirikut HTG esindajad ja Tartu Postimehe ajakirjanik Aime Jõgi. Kõne all olid õpilaste tehtud maalid meie kiriku aknaavade katmiseks. Osales ka kõp Mart Jaanson.

♦ 11. mail tähistati meie kirikus peajumalateenistusel emadepäeva. Lisaks tavapärasele kirikulauludele laulis kogudus kõp Mart Jaanson klaverimängu saatel Juhan Aaviku ja Martin Lipu laulu „Emale“. Ksülofonil musitseeris Tartu I muusikakooli lõpetaja Jesper Lorenz. Orelit mängis Ragne Meier.

♦ 11. mail tähistas Nõo kiriku meesansambel oma 35. tegevusaastat emadepäevakontserdiga Tartu Maarja kiriku tornisaalis. Kaastegev oli EELK Otepää koguduse ansambel.

♦ 16. mail võõrustas kõp/praost Mart Jaanson meie kirikus EELK Valga praostkonna konverentsist osavõtjaid.

♦ 23. mail külastasid meie kirikut Eesti Genealoogia Seltsi Tartu osakonna esindajad. Külalised võttis vastu kõp Mart Jaanson.

♦ 29. mail külastasid meie kirikut Nõo Põhikooli pärimuskultuuri ringi õpilased koos meie koguduse liikme, Nõo Põhikooli õpetaja Imbi Tanilsooga.

♦ 29. mai taevaminemispüha jumalateenistusel teenis EELK Puhja koguduse õpetaja Tiit Kuusemaa. Orelit mängis Puhja koguduse organist Miina-Liisa Kuusemaa.

♦ 29. mail ordineeriti Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus õpetajaks meie koguduses alates 2024. aasta sügisest praktikandina teeninud diakon Tiit Maasikmäe. Palju Jumala õnnistust Su teenimise teekonnaks, armas Tiit!

♦ 31. mail külastasid meie kirikut Tallinna Ülikooli ajalootudengid ja -õppejõud. Külalised võttis vastu kõp Mart Jaanson.

♦ 4. juunil tähistati Nõos Eesti lipu 141. aastapäeva. Kell 13.30 toimus Nõo surnuaial õp Martin Lipu haulal mälestushetk, laulis Nõo kiriku meesansambel, palvuse

pidas kõp Mart Jaanson. Seejärel liiguti rongkäigus rahvuslippude ja lauluga kirikusse, kus oma tööd tutvustas meie kiriku avatäidetate remondiga tegelev MTÜ Vali Vaikus. Ka kirikus laulis Nõo kiriku meesansambel. Kirikusaalis söödi ka lipupäeva torti, mille oli valmistanud Anne-Ly Koogikoda. Oli ilus päev, suur tänu kõigile osalejatele!

♦ 6. juuni õhtul toimusid meie kirikus „Kirikute Öö“ üritused. Palvuse pidas kõp Mart Jaanson, laulis meie koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel, orelit mängisid Lauri Kurvits, kõp Mart Jaanson ja Katre Hödemann. Lasteprogrammi pakkus Imbi Tanilsoo. Õhtu lõppes Taizé-palvusega kiriku kooriruumis. Õhtu jooksul külastas kirikut ja kirikutorni üpris palju inimesi.

♦ 7. juunil toimus meie koguduse leerilaste ekskursioon EELK Valga praostkonna kirikusse. Kõp Mart Jaanson juhtimisel külastati kõiki Valga praostkonna ühteist kirikut.

♦ 8. juuni I nelipüha jumalateenistusel jutlustas kõp Mart Jaanson, laulis meie koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel, orelit mängis Margit Keeman.

♦ 9. juuni II nelipüha jumalateenistusel teenis meie kirikus õp Tiit Maasikmäe, orelit mängis Katre Hödemann.

♦ 9. juunil toimus Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias meie koguduse segakoori dirigendi Ragne Meieri bakalau-reuseksam koolimuusika erialal. Eksamil osales ka meie koguduse segakoor. Ragne juhatusel esitati Felix Mendelssohn-Bartholdy teos „Verleih uns Frieden“, orelil saatis orelikunstnik Kristel Aer. Eksam läks väga hästi korda ning pärast seda tutvusid koguduse segakoori liikmed Tallinna vaatamisväärsustega ja nautisid lõunasöögi-osadust.

♦ 15. juuni kolmainupüha jumalatee-

Eesti lipu 141. aastapäeval 04.06.25 meie kiriku ees. Foto: MART JAANSON

nistusel meie kirikus said leeriõnnistuse neli uut koguduseliiget: Kristel Kotta, Andu Kuningas, Lauri Kurvits ja Vitaliy Sergeechev. Teenisid kõp Mart Jaanson ja õp Diina Tuulik, orelit mängis Katre Hödemann.

♦ 15. juuni õhtupoolikul võeti meie kiriku esisel lipuplatsil rahvapeoga vastu läbi Eesti maakondade üldlaulupeoks Tallinna lauluväljakule liikuv pidutuli. Sõna võttis ka kõp Mart Jaanson.

♦ 16.–20. juunil ja 11.–15. augustil töötasid meie kirikuaias Nõo õpilasmaleva noored. Nad ladusid küttepuid ja puhastasid heinast kirikuesiseid teerad.

♦ 17. juunist 16. augustini toimus meie kirikus iga-aastane „Teeliste kirikute“ projekt. Nagu ikka, hoidsid vabatahtlikud ka sel aastal meie kirikut lahti teisipäevast laupäevani. Suur tänu kõigile projektis osalenuile!

♦ 17. juunil toimus hooaja viimane osadusgrupi tund, sedapuhku mitte kirikus, vaid meie koguduse liikme Jaan Aruväli seeniori Voika-kodus.

♦ 21. juunil kogunesid EELK Valga praostkonna kirikumuusikud iga-aastasele praostkonna laulupäevale Sangaste kirikusse. Nii eraldi üles astudes kui ühendkooris osales ka meie koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel.

♦ 23. juuni hommikul tõi Kaitseliidu esindaja Heldur Lepisk meie kiriku Vabadussõja mälestustahvli juurde võidupüha mälestuspärja ja süütas küünlad. Teda saatis Naiskodukaitse esindaja Kadi Pruks. Palvuse pidas kõp Mart Jaanson. Sama päeva pärastlõunal jõudis meie kirikuesisele lipuplatsile president Alar Karise süüdatud võidutuli, mille võtsid vastu Nõo vallavanem Maano Koemets ja kõp Mart Jaanson. Mõlemad pidasid ka lühikese kõne.

♦ 28. juunil esines Nõo kiriku meesansambel Paide Püha Risti kirikus, kutsujaks EELK Paide kogudus ja tema õpetaja Andres Tšumakov. Pärast meesansambli kontserti pidas kõp Mart Jaanson samas ettekande maailmakuulsast eesti heliloojast Arvo Pärdist, kes on sündinud ja ristitud just Paides ning tähistab tänavu oma 90. sünnipäeva.

♦ 29. juuni peajumalateenistus toimus esimesel pühapäeval pärast jaanipäeva ja peeti seetõttu traditsiooniliselt surnuaipühana Nõo surnuaial. Teenis kõp Mart Jaanson, mängis Emeriitbrass. Püha läks ilusti korda, selle korraldamisel aitasid kaasa mitmed koguduseliikmed. Tänu Jumalale ja kõigile abilistele!

♦ 30. juunil lõppes meie kirikus ametlikult üle aasta kestnud avatäidete ehk akende ja uste remont. MTÜ Vali Vaikus ja OÜ Ajataju restaureerisid selle remondi käigus kõik kirikuhoone ukSED ja aknad. Suur tänu meistritele ilusa töö eest!

♦ 7.–11. juulil tegi OÜ Deckol meie

kiriku interjööris järelremonti. Viimistleti rõdualuseid seinu.

♦ 8. juulil külastasid meie kirikut teatrilavastaja Liis Kolle ja tantsulavastaja, Valguse festivali peakorraldaja Jaan Ulst. Koos kõp Mart Jaansoniga arutati meie koguduse ja kiriku võimalikku rolli 2025. aasta Valguse festivalil.

♦ 10.–13. juulini toimus Puhjas üle-eestiline kristlik noortefestival „Järgmine peatus“. See oli esimene kord, mil seda pika ajalooga festivali võõrustas meie Valga praostkond. Festivali korraldamisega olid seotud ka meie koguduse töötajad Katre Hödemann, Imbi Tanilsoo ja kõp Mart Jaanson.

♦ 16.–18. juulini pidas meie Valga praostkond juba 28. korda laste- ja noortelaagrit. Laager toimus, nagu enamikul kordadest, RMK Soontaga puhkealal. Meie koguduse kaudu osales laagris kaheksa last ja viis täiskasvanut. Laager läks hästi korda, sest programm oli tasemel ja ilus. Tänu Jumalale!

♦ 19. juulil kogunes meie kirikusse kümnekond koguduseliiget, et osaleda suvistel koristustalgutel nii kirikus kui kirikuaias. Tavaliselt toimuvad need talgud mai lõpus või juuni alguses, ent lükkusid tänavu remontide tõttu mõned nädalad edasi. Kirik sai ilusti puhastatud ja kiriku-aed palju paremasse korda. Suur tänu kõigile talgulistele!

♦ 20. juuli peajumalateenistusel tähistati meie kirikus leeri mälestuspäeva. Oma möödunud leeripäeva olid meenutama tulnud 18 inimest, kelle leeriõnnistamisest möödus erinev arv aastaid — kümnest kuni seitsmekümneni. Palju Jumala õnnistust kõigile osalenuile! Jumalateenistusel teenis kõp Mart Jaanson ja orelit mängis Katre Hödemann.

♦ 20. juuli pärastlõunal toimus meie kirikus Nõo Priitahliku Päästeseltsi ohutuspäeva raames Tallinna Tuletõrjehingu Puhkpilliorkestri kontsert. Puhkpillimuusikat oli tulnud kuulama üsna palju inimesi. Kontserdi avapalve pidas EELK Puhja koguduse õpetaja Tiit Kuusemaa ja lõupalve kõp Mart Jaanson.

♦ 2.–3. augustil võttis paarkümmend koguduseliiget ette meie koguduse traditsioonilise bussiekskursiooni. Sedapuhku külastati Lääne- ja Pärnumaad, kuna reisisihiks oli meie koguduse selleaastase eestpalvekoguduse, EELK Mihkli Miikaeli koguduse külastamine. Ekskursiooni käigus külastati Märjamaa, Kirbla, Hanila, Pärnu-Jaagupi ja Mihkli kirikuid ning Pikavere palvemaja. 3. augusti peajumalateenistus mööduski viimase 195. aastapäeva tähistamisega. Lisaks pühakodadele tutvuti ekskursiooni käigus ka Virtsu Harrastusmuuseumi ja Kiisamaa Liblikamajaga ning tehti tore laevasõit Pärnu jõel ja lähel. Ekskursiooni käigus astus mitmel korral üles ka meie koguduse segakoori

Leeri mälestuspäevalised koos õpetajaga 20.07.25 pärast jumalateenistust meie kiriku ees. Foto: CHRISTINA VÄRNO

Meie koguduse suvisest bussiekskursioonist osavõtjad 03.08.25 Mihkli Miikaeli kirikus. Esireas vasakult teisena seisab vastuvõtja Reet Pikkmeets. Foto: VALDUR SEPP

ansambel Ragne Meieri juhatusel. Täname EELK Mihkli kogudust lahke kutse, EELK Pärnu-Jaagupi kogudust öömaja, bussijuht Enn Meiternit hea sõidu eest! Samuti täname kõiki reisi korraldajaid, reisil osalenuid ja reisil kohatud inimesi, viimselt muidugi Jumalat!

♦ 3. augusti Kristuse kirgastamispuha jumalateenistusel teenis meie kogudusele hästi tuttav õp Diina Tuulik. Õp Tuulik teenis kogudust kolm nädalt ka oktoobris kõp Mart Jaansoniga puhkuse ajal.

♦ 6. augustil seati pidulikult jumalateenistusel Rõngu kirikus sealse koguduse hooldajaõpetaja ametisse meie koguduse praktikant diakon Tiit Maasikmäe. Palju Jumala õnnistust Sulle teenimistöös, armas Tiit!

Õp Kari Tynkkynen 11.08.25 meie kiriku kantslis. Foto: MART JAANSON

Õp Robert Bunder ja EELK Rannu koguduse segakoor 12.08.25 Altmäe küla Miku talus. Foto: MART JAANSON

Torupillikunstnik Viktoria Susanna Mõtsmees 13.08.25 meie kirikus musitseerimas. Foto: MART JAANSON

♦ 10. augusti, lauritsapäeva peajumalateenistusega meie Nõo Püha Laurentsiuse kirikus algas meie koguduse selleaastane kuulutusnädal. Teenisid kõp Mart Jaanson ja õp Diina Tuulik, laulis meie koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel, orelit mängis Margit Keeman. Maitsva nimepäevatordi, mida sai pärast jumalateenistust nautida meie kirikuaias suvekohvikus, oli valmistanud meie koguduse liige Anne-Ly Juhkam.

11. augustil võõrustas meie kogudus oma selleaastase eestpalvekoguduse, EELK Mihkli koguduse esindajaid eesotsas õp Kari Tynkkyneniga. Kuulutusnädala õhtu kontsertjumalateenistusel jutlustas õp Tynkkynen, laulsid Nõo kiriku meesansambel ja EELK Otepää koguduse ansambel. Jumalateenistuse järel õnnistas praost Mart Jaanson remondi käigus restaureeritud kirikuhoone aknad ja ukse ning tänas kõiki remondi edu nimel vaeva näinud inimesi ja organisatsioone. Õhtu lõppes mõnuses osades Anne-Ly Koogikoja suvekohvikus.

Kuulutusnädala õhtu 12. augustil oli eriline, kuna jumalateenistuseks avasid oma Altmäe küla Miku talu ukse EELK Tartu Pauluse koguduse liikmed Sulev ja Hellen Savisaar. Jumalateenistus oli üles ehitatud Soomest pärit noortejumalateenistuse, Emmause missa vormis. Jutlustas EELK Rannu koguduse õpetaja Robert Bunder ja muusikalist jumalateenistust vedas EELK Rannu koguduse segakoor koos organist Meelis Oleviga.

13. augusti õhtul sai meie kirikus kuulata ilusat ja huvitavat muusikat organist Tuuliki Jürjo ja torupillikunstnik Susanna Viktoria Mõtsmehe esituses.

14. augustil pidas kõp Mart Jaanson Nikaia usutunnistuse 1700. aastapäeva puhul ettekande kolmest luterliku kiriku õpetuse aluseks olevast usutunnistusest: apostlikust, Nikaia ja Athanasiose usutunnistusest.

15. augusti kuulutusnädala õhtu täitis Taizé-palvus, mis oli sedapuhku eriline: kõp Mart Jaanson pühitses ka armulauda ja eelviimase laulu ajal süüdati pikad õigeusu stiilis palveküünlad. Aitäh palvuse korraldajale Katre Hödemannile!

Kuulutusnädala viimasel õhtul oli meie kirikus külas jälle organist ja helilooja Tuuliki Jürjo, kuid sedapuhku koos EELK Viljandi Jaani koguduse ansambliga liris.

♦ 12. augustil hooldas meie kiriku Walckeri orelit orelimeister Olev Kents, 13. augustil aga vaatas meie kiriku kütetekolded üle korstnapühkija Ülo Sööt.

♦ 17. augustil tähistas meie kogudus

traditsioonilist Hans Wühneri päeva, sedapuhku 15. korda. Päev algas jumalateenistusega meie kirikus, jätkus traditsioonilise rahvapeoga Keeri külas Kuusikute taluõuel (esinesid Nõo kiriku meesansambel ja Emeriitbrass, kõneles kõp Mart Jaanson, kehakinnitust pakkusid Anne-Ly Koogikoda ja Meeri Elurõõm) ja lõppes mälestushetkedega Nõo surnuaial, kus läideti küünlad Hans Wühneri perekonna ja teistel meie koguduse jaoks oluliste isikute haudadel (laulis Nõo kiriku meesansambel ja palvesõnad ütles kõp Mart Jaanson).

♦ 23 augustil toimus Rannu õigeusu kirikus õigeusu kiriku päev. Meie kogudusest osalesid sel ettevõtmisel kõp Mart Jaanson, Kärri Toomeos-Orglaan ja Epp Maria Orglaan.

♦ 30. augustil külastas Nõo kiriku meesansambel EELK Otepää koguduse ansambli kutsel Lüganuse kirikut, kus anti üheskoos kontsert „lgast ilmakaarest“. Reisi käigus, mille korraldas EELK Otepää kogudus Lüganuse koguduse kui oma selleaastase eestpalvekoguduse väisamiseks, tutvuti ka Lohusuu ja Tudulinna kirikutega, samuti Maidla mõisa ning Purtse vasallilinnuse ja hiie-mäega.

♦ 31. augusti peajumalateenistusel õnnistas kõp Mart Jaanson koolimine- jaid — kõiki, kel õpilaste, üliõpilaste, lastevanemate, vanavanemate, risti- vanemate või hooldajatena mõni roll eelseisval kooliaastal.

♦ 3. septembril külastasid meie kirikut meie koguduse organisti Agnes Laasimeri vennatütar Helle Torstensson koos abikaasa Päriga. Kohtumisel osales ka kõp Mart Jaanson. Agnese orelimän- gu saatel lauldi üheskoos skandinaavia päritoluga laule meie „Kiriku laulu- ja palveraamatust“.

♦ 6. septembril külastas meie kirikut Tartu Genealoogia Seltsi esindus. Külalised võttis vastu kõp Mart Jaanson.

♦ 13. septembril toimus meie Valga praostkonna iga-aastane piiblipäev. Sedapuhku külastati Vastseliina piis- kopilinnust (kuulati kunstiajaloolase Juhan Kilumetsa ettekannet), Põlva luterlikku kirikut (kuulati õp Robert Bunderi piiblitundi), Eesti Karismaatilise Osaduskiriku Põlva Püha Peetri kogu- dust (võõrustas õp Leevi Lillemäe), Kanepi kirikut (võõrustas õp Margit Lail) ja Otepää kirikut (tutvustas koguduse organist, ajaloolane Heivi Truu). Meie kogudusest osalesid piiblipäeval Agnes Laasimer, Kaja Tarto, Jaan Aruväli see- nior ja kõp Mart Jaanson. Oli ilus päev, tänu Jumalale!

♦ 16. septembril toimus meie kiriku käärkambris ehituskoosolek, millest võtsid lisaks meie koguduse esindusele osa meie Valga praostkonna projektijuht Miina-Liisa Kuusemaa, OÜ Edepoli, OÜ ARC Projekti, OÜ Ajataju, Nõo vallavalitsuse ja Muinsuskaitseameti esindajad. Kõne all oli Nõo Püha Laurentsiuse kiriku katuse restaureerimine. Tööde kava sai paika ja 22. septembri hommikul alustas OÜ Edepol katusetöödega. Palugem, et kõigeväeline Issand annaks oma pühakoja katuse remondile igaikülgse õnnistusel!

♦ Septembris jätkusid/algasid tavapärase intervalliga meie koguduse väikerühmade kogunemised: piiblitunnid Nõo hooldekodus, osadusgrupi tunnid, piibli- ja laulutunnid Meeri seltsimajas ning Taizé-palvused. 26. septembril algasid Nõo päevakeskuses pärast pikki aastaid jälle noorteõhtud. Esialgu kogunetakse EELK Elva koguduse liikme Aire Tamme juhtimisel kord kuus. Kokkutulnud viit noort ja õpetaja Aire Tamme tervitas kõp Mart Jaanson. Suur tänu Nõo päevakeskuse juhatajale Krista Kvarnströmile, kõigile korraldajatele ja osalenuile, viimselt muidugi Jumalale!

♦ 19. septembril helistas meie kiriku kellamees Toivo Saal kirikukelli suurpõgenemise 81. aastapäeva mälestuseks.

♦ 20. septembril toimusid meie kirikus ja kirikuaias Maal elamise päeva ettevõtmised. Laulis meie koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel, esinesid meie koguduse organistid Agnes Laasimer, Margit Keeman, Katre Hödemann ja Ragne Meier. Meie koguduse liige Imbi Tanilsoo juhtis lasteprog-

rammi, meie koguduse liige Kaja Tarto tutvustas kirikut ja pidas palvuse, meie koguduse liige Anne-Ly Juhkam aga võõrustas külalisi kirikuaias suvekohvikus. Kirikust ja kohvikust käis läbi tublisti üle saja inimese.

♦ 20. septembril avati Nõo raamatu-kogus meie koguduse nõukogu liikme ja puutöömeistri Rein Soidla loomingunäitus.

♦ Pärast 21. septembri peajumalateenistust arutas meie koguduse aktiiv kirikus meie kavandatava kogudusemaja eskiisprojekti.

♦ Pärast 28. septembri peajumalateenistust algas meie kiriku käärkambris sügisene leerikursus. Kaks leerilast võttis vastu kõp Mart Jaanson.

♦ 2. oktoobril külastas kõp Mart Jaanson Nõo hooldekodus meie koguduse liiget ja hooldekodu piibliringi hinge Aita Rossit, kel täitus sel päeval 65. eluaasta. Rohket õnne ja Jumala õnnistust Sulle, kallis Aita!

♦ 5. oktoobri peajumalateenistusel osalesid teiste hulgas külalised Soomest, meie Valga praostkonna uued misjonärid, abielupaar Rami ja Kirsi Haaponiemi, keda saatis meie praostkonnale juba varem tuttav misjonär Kirsi Vimpari. Palume, et Issand kingiks meie misjonäridele õnnistusrohke teenimisaja!

♦ 12. oktoobri peajumalateenistusega tähistati selleaastast lõikustänupüha. Teenis õp Diina Tuulik, laulis meie koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel, orelit mängis Margit Keeman. Pärast jumalateenistust joodi ühiselt kirikukohvi, mille oli ette valmistanud koguduseliige Kaja Tarto, ning jagati üksteisega kirikusse toodud sügisande.

Taizé-palvusest osavõtjad 15.08.25 meie kiriku kooriruumis.

Foto: MART JAANSON

XV Hans Wühneri päeva rahvapeol 17.08.25 Keeri külas. Foto: MART JAANSON

Osake Rein Soidla kaunist puutööst Nõo raamatukogu näituseruumis.

Foto: MART JAANSON

Nõo kiriku meesansambel ja EELK Otepää koguduse ansambel 30.08.25 EELK Lüganuse koguduse pastoraadis koguduse õpetaja Ulvar Kullerkuppu kuulamas. Foto: MART JAANSON

Helle ja Pär Torsstenson koos Agnes Laasimeriga 03.09.25 meie kiriku orelirõdul. Foto: MART JAANSON

Noortejuht Aire Tamm (palliga) koos noortega 26.09.25 noorteõhtul Nõo päevakeskuses. Foto: MART JAANSON

Jumalateenistused ja muud koguduse üritused

Ehkki alljärgnevas kavas on jumalateenistused paigas, võib ürituste osas tulla muutusi ja lisandusi. Jälgigem siis teateid nii Nõo Valla Lehes, kirikus, koguduse ja Nõo valla kodulehel kui ka sotsiaalmeedias. Aga lõpuks ütleb ju apostel: „Kui Issand tahab ja me veel elame, siis teeme seda või teist“ (Jk 4:15).

NOVEMBER 2025

P, 2. kl 11	Hingedepäeva jumalateenistus. Armulaud. Mängib Triinu Pikkmets (orel)
P, 9. kl 11	Isadepäeva perejumalateenistus
T, 11. kl 14	Piiblitund Nõo hooldekodus
P, 16. kl 11	Jumalateenistus. Armulaud
T, 18. kl 18	Osadusgrupi tund kirikus
K, 19. kl 12	Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas
R, 21. kl 19.30	Taizé-palvus kirikus
P, 23. kl 11	Surnutepüha jumalateenistus. Armulaud. Laulab EELK Nõo koguduse segakoor
R, 28. kl 18.30	Noorteõhtu Nõo päevakeskuses
P, 30. kl 11	I advendi jumalateenistus. Armulaud
P, 30. kl 12.30	Advendiküünla süütamine Nõo kivilinna keskväljakul

DETSEMBER 2025

P, 7. kl 11	II advendi jumalateenistus. Armulaud. Laulab segakoor Vega
T, 9. kl 14	Piiblitund Nõo hooldekodus
L, 13. kl 13	EELK Valga praostkonna advendikontsert „Jõulurõõmu ootuses“ Nõuni kultuurimajas
P, 14. kl 11	III advendi jumalateenistus. Armulaud
T, 16. kl 18	Osadusgrupi tund kirikus
K, 17. kl 12	Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas
R, 19. kl 19.30	Taizé-palvus kirikus
L, 20. kl 15	Noorteõhtu Nõo päevakeskuses
P, 21. kl 11	IV advendi jumalateenistus. Armulaud
K, 24. kl 16	Jõuluõhtu jumalateenistus. Laulab EELK Nõo koguduse segakoor
N, 25. kl 11	I jõulupüha jumalateenistus. Armulaud. Laulab Nõo kiriku meesansambel
N, 25. kl 14	Jõulupalvus Nõo hooldekodus. Armulaud. Laulab Nõo kiriku meesansambel
R, 26. kl 11	II jõulupüha jumalateenistus
P, 28. kl 11	Jumalateenistus
K, 31. kl 18	Vana-aastaõhtu jumalateenistus. Armulaud

ÕPETAJA VASTUVÕTUAEG kiriku käärkambris
KOLMAPÄEVAL ja REEDEL kl 9.30–11.30,
NELJAPÄEVAL kl 16.00–18.00

Teated

♦ 12. augustil 2020 kuulutati välja Nõo Püha Laurensiuse kiriku restaupeerimise toetuseks annetuste kogumise teine etapp. Seisuga 18. oktoober 2025 on annetusi laekunud 8123,09 eurot. Annetusi saab, nagu ennegi, teha nii sularahas koguduse õpetaja

kätte kui ka koguduse Swedbanki arvele nr EE11 2200 2210 5844 2062 (saaja: EELK Nõo Püha Laurensiuse Kogudus).

Täname südamest kõiki seniseid ja tulevaseid annetajaid!

♦ Liikmeannetust 2025. aasta eest saab teha nii sularahas koguduse kantseleis kiriku käärkambris kui ka pangalehekandega (a/a nr EE23 1010 1520 0609 1003 SEB pangas, saaja: EELK Nõo

Kogudus, selgitus: „NIMI. Liikmeannetus EELK Nõo kogudusele“). Annetussumma on vaba. PALUME KÕIGIL KOGUDUSELIKMEIL TEHA OMA LIKMEANNETUS HILJEMALT 31. DETSEMBRIS 2025! Kui soovite oma kogudusele tehtud liikme- või muust annetusest 2026. aastal tulumaksu tagasi saada, siis palun lisage pangalehekande selgitusse oma isikukood.

Ristitud

Helis Hödemann	01.06.25	Nõo kirik
Mariel Mogilenskihh	06.06.25	Nõo kirik
Alfred Saal	26.07.25	Meeri küla, Sirgekase talu
Ludvig Pekko	27.07.25	Nõo kirik
Teodor Pekko	27.07.25	Nõo kirik
Hera Emilie Ivanov	17.08.25	Nõo kirik

Leeritatud

15.06.25 Nõo Püha Laurentsiuse kirikus

Kristel Kotta
Andu Kuningas
Lauri Kurvits
Vitaliy Sergeechev

Laulatatud

15.05.25 Nõo Püha Laurentsiuse kirikus

Valeri ja Merilin Mogilenskihh

Registreeritud ja laulatatud

Nõo Püha Laurentsiuse kirikus

Andu ja Angela Kuningas	25.05.25
Peeter ja Gerda Pinka	24.07.25

Maetud

Aivi Kulasalu	25.11.24	Tartu Pauluse kirik (praost Kristjan Luhamets)
Helmi Kamenjuk	11.01.25	Nõo kalmistu
Erna-Marie Kägu	07.02.25	Nõo kalmistu
Vello Ilusmets	14.02.25	Nõo kalmistu
Aivo Silgu	14.03.25	Tartu Pauluse kirik (praost Kristjan Luhamets)
Zinaida Lints	22.03.25	Tartu Pauluse kalmistu
Irja Kütimets	23.03.25	Tartu Pauluse kalmistu (piiskop em Joel Luhamets)
Hele-Mall Kuusik	10.04.25	Nõo kirik
Hillar Juhanson	26.04.25	Nõo kalmistu
Valve Puidak	26.04.25	Elva kalmistu
Elfride Joonas	11.06.25	Nõo kirik
Aare Unt	14.06.25	Nõo kalmistu
Maie Soonberg	15.07.25	Nõo kalmistu
Melli Hütt	26.07.25	Nõo kalmistu
Milvi Ivanova	30.07.25	Elva kalmistu
Ivar Sults	16.08.25	Nõo kirik
Jaak Soonvald	06.09.25	Nõo kalmistu
Virve Massakas	19.09.25	Elva kalmistu

Urn sängitatud 11.07.25 Tartu Raadi kalmistule

Hilda Tarkus
Evi Anne Vahtra

EELK Nõo kogudusse üle tulnud

Aivi Anijago	EELK Röpina kogudusest
Jaan Aruväli juunior	EELK Tartu Pauluse kogudusest
Angela Kuningas	EELK Tartu Peetri kogudusest
Merilin Mogilenskihh	EELK Rannu kogudusest
Valeri Mogilenskihh	Valgevene Õigeusu Kiriku Bresti kogudusest

Sünnipäevad

SEPTEMBER 2025

Merje Altoa	Tartu	03.09	52
Ragne Meier	Nõo	04.09	39
Meeri Pennar	Tartu	06.09	44
Tarmo Tanilsoo	Laguja	06.09	36
Indrek Idvand	Manilaid	07.09	33
Priit Sannamees	Nõo	10.09	36
Tiiu Soidla	Elva	11.09	75
Aino Mäll	Vissi	12.09	90
Martin Poobus	Tartu	12.09	45
Sven Koch	Elva	14.09	34
Liivi Halling	Tallinn	15.09	53
Madis Kanarbik	Vissi	15.09	63
Kaire Kask	Nõo	15.09	47
Raivo Trummal	Altmäe	16.09	53
Kersti Soidla	Tartu	17.09	45
Diana Fortuna-Juks	Nõo	18.09	44
Sofia Nikitina	Valga	19.09	22
Raili Unt	Tartu	20.09	54
Made Vares	Järiste	20.09	55
Keivo Kõiv	Nõo	21.09	31
Pärt Villem Kiho	Tartu	22.09	22
Tairi Kruusma	Nõgiaru	22.09	45
Katrin Rekand	Tartu	23.09	48
Eiko Esimel	Elva	24.09	47
Tuuli Niininen		24.09	55
Kevin Kütt	Elva	25.09	22
Eda Jaanson	Tartu	27.09	53
Marko Tiisler	Nõo	29.09	47

OKTOOBER 2025

Kadri Pau	Voika	02.10	75
Aita Rossi	Luke	02.10	65
Kalju Vaiksaar	Tartu	02.10	90
Signessa Kalmus	Vissi	03.10	55
Raivo Uibopuu	Luke	04.10	71
Raimo Tennosaar	Tartu	05.10	35
Käty Karpelin	Valga	06.10	22
Peeter Tähepõld	Õssu	06.10	59
Kaarel Salumäe	Elva	07.10	42
Sigrid Lööndre	Nõo	08.10	51
Janar Saviir	Nõo	09.10	44
Marju Graf	Peedu	11.10	68
Katre Meos	Tartu	13.10	47
Lennar Sild	Tartu	13.10	55
Teele Kravtšenko	Elva	14.10	36
Elle Loos	Luke	14.10	55
Enn Avi	Nõo	17.10	77
Helen Luigla	Nõo	20.10	51
Emma Huttunen	Valga	21.10	24
Gerda Pinka	Aespa	23.10	29
Meeri Tassa	Elva	23.10	52
Katariina Lorenz	Õssu	25.10	23
Marju Liblik	Luke	26.10	70
Elise Pillaroo	Valga	27.10	38
Toivo Saal	Aiamaa	29.10	67
Rauno Tartes	Tartu	29.10	35
Vallo Avi	Lähte	30.10	66

NOVEMBER 2025

Epp Katariina Jaanson			
	Tartu	02.11	24
Ester Viinalass	Luke	03.11	72
Juta Kaarna	Tartu	04.11	94
Lauri Linamägi	Tartu	04.11	47
Eve-Mall Kivisaar	Tartu	06.11	87
Liisi Sirk	Elva	09.11	31
Margus Irv	Vasalemma	10.11	52
Ilme Ahas	Vissi	11.11	85
Anneli Lunts	Järva-Jaani	13.11	40
Helle Avi	Lähte	17.11	70
Jüri Aliste	Meeri	18.11	66
Meedy Männiste	Aiamaa	19.11	72
Viivi Joala	Meeri	20.11	87
Aleksandr Gaitšenja	Jõhvi	21.11	23
Ketlin Pekko	Tartu	22.11	40
Toomas Pärn	Elva	22.11	60
Kadri Idvand	Manilaid	22.11	33
Kristina Luhtaru	Kukulinna	24.11	21
Anne Jürimäe	Nõo	26.11	67
Liidia Susi	Aiamaa	26.11	91
Alar Viinalass	Luke	26.11	41
Koit Koppel	Tartu	27.11	68
Vilma Pant	Vahessaare	27.11	89
Ljudmila Timm	Nõo	27.11	87
Uno Sild	Tartu	28.11	83
Kuldar Kellamäe	Tõrvandi	30.11	49
Katri Kiir	Kohtla-Järve	30.11	26

Palju õnne ja Jumala õnnistust teile kõigile!

Kontakt

EELK NÕO PÜHA LAURENTSIUSE KOGUDUS

reg nr 80210421, Tartu tn 2, 61601 Nõo alevik, Tartumaa

A/a nr EE23 1010 1520 0609 1003 (saaja: EELK Nõo Kogudus)

ANNETUSED KIRIKU RESTAUREERIMISEKS:

A/a nr EE11 2200 2210 5844 2062

(saaja: EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus)

JUHATUSE ESIMEES Madis Kanarbik

tel +372 504 6570; e-post madis.kanarbik@gmail.com

KOGUDUSE ÕPETAJA Mart Jaanson

tel +372 745 5195 (kantseleis); +372 749 3344 (kodus)

+372 5661 1443; e-post mart.jaanson@eelk.ee

KIRIKUTEENIJA ja KELLAMEES

Toivo Saal, tel +372 5875 4153

ORGANISTID

Agnes Laasimer, tel +372 528 4166

Margit Keeman, tel +372 5615 3207

Katre Hödemann, tel +372 5560 6678

Ragne Meier, tel +372 526 5569

KOORIJUHT

Ragne Meier, tel +372 526 5569

Koguduse veebilehekülg nookirik.ee